

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı Ziya SELÇUK tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.27.08.2020

Süleyman GİRGIN

Muğla Milletvekili

Otizmli bireylerin ailelerine ve alandaki uzmanlara göre; otizmli bireylere nitelikli, kesintisiz, yoğun bir eğitim verilmesi hayati bir öneme sahiptir. Otizmli çocuklarımızın durumlarına göre sınıf içi kaynaştırma veya okul içi özel eğitim sınıflarında ya da özel eğitim uygulama merkezlerinde ilgili alanlardan mezun olmuş öğretmenler tarafından eğitim almaları gerekmektedir. Bu husus hem Anayasal bir zorunluluk hem de bilimsel bir gerçekliktir. Zira, Anayasamızın 42'nci maddesinde "Kimse, eğitim ve öğrenim hakkında yoksun bırakılamaz. Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve düzenlenir." denilmektedir.

Söz konusu hususlara rağmen ülkemizde otizmli bireylerin eğitimi konusunda büyük sorunların yaşandığı aileler tarafından sıklıkla dile getirilmektedir. Bu sorunların başlıcaları aşağıdaki gibidir:

-Özel eğitim sınıfları yetersizdir ve daha da önemlisi bu sınıflarda "kadrolu alan öğretmeni" sıkıntısı vardır. Basına yansıyanlara göre ülkemizde 10 bin özel eğitim öğretmeni açığı vardır ancak özel eğitim gibi hassas bir alanda maalesef başka alanlardan mezun üniversite mezunları ücretli öğretmen olarak çalıştırılmaktadır.

-Özel eğitim sınıflarının fiziki şartları yetersizdir.

-Otizmli bireylerin okulun olmadığı ara tatiller ve yaz tatillerinde de eğitime devam etmemesi büyük bir eksikliktir. Zira otizmli bireylerin eğitimlerinin kesintisiz bir şekilde sürmesi gerekmektedir.

Diğer öğrencilerle birlikte aynı sınıfta okuyan kaynaştırma öğrencilerine gerekli destek eğitimleri yeterince verilmemektedir, kendilerine büyük ölçüde destek verecek yardımcı (gölge öğretmenler) öğretmenler çoğunlukla mevcut değildir.

-Okullarda, özel eğitim sınıfları (maksimum 4 öğrencili) yeterince bulunmamakta, açılanların fiziki durumu yetersiz kalmaktadır. Kömürlükten bozma, kötü şartlara sahip bu sınıfların büyük bölümünde özel eğitim için gerekli eğitim malzemeleri bulunmamaktadır.

-Diğer çocuklarla birlikte okuyan kaynaştırma öğrencileri hakkında, çocuğu otizimli olmayan velilerinin şikâyetleri bahane edilerek bazı okul idarecileri tarafından olumsuz yaklaşımlar sergilenmektedir. Bu çocukların ve ailelerinin alaya alınması ve dışlanması engellenmemektedir.

-Otizimli çocuklar için spor faaliyetlerinin çok faydalı olduğu uzmanlarca belirtilmesine karşın bu çocuklarımız için Bakanlık destekli herhangi bir spor programı bulunmamaktadır. Okul içi ve okul dışı spor faaliyetlerinin mevcut olmaması büyük bir eksiklik, acilen bu konularda bir aksiyon alınması gerekmektedir. Ayrıca, özel eğitimde yaşanan kesintiler bireylerin gelişimine büyük sekte vurabilmektedir. Bu kapsamda, uzun yaz tatili dönemlerinde otizimli bireyler için eğitim planlaması yapılması çok hayati bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır, oysaki bu konuda da Milli Eğitim Bakanlığı'nın geliştirdiği bir program mevcut değildir.

Kısacası, otizimli bireylerin aileleri Milli Eğitim Bakanlığı'ndan Anayasamızda belirtilen temel eğitim hakkının adil, nitelikli, kesintisiz ve yeterli olarak sağlanmasını talep etmektedirler. Bununla birlikte söz konusu taleplerle ilgili yaklaşık 4 yıl önce açıklanan Otizm Eylem Planı uygulanmamıştır. Yoğun, kesintisiz ve nitelikli eğitim görmesi gereken otizimli çocuklar hem nitelik hem de nicelik olarak yetersiz eğitim görmektedirler.

Otizimli bireylerin aileleri ve uzmanlara göre yaşadığımız Küresel Koronavirüs Salgını sürecinde maalesef Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen bir model bulunmamaktadır.

2020 yılı mart ayı ortasından beri eğitimleri sekteye uğrayan otizimli öğrenciler için bu dönemde, (sonradan) birkaç uzaktan eğitim programı ve EBA TV gibi uygulamalar hayata geçirilmeye çalışılmıştır. Bununla birlikte, eğitimcilerin ve uzmanların da vurguladığı gibi özel eğitim; uygulama odaklı, bireye özgü ve fiziki ortamda olması gereken bir eğitim modeli içermelidir. Bu anlamda, özel eğitim raporu olan ve örgün eğitim kurumlarına devam eden otizimli öğrencilerin herhangi bir şekilde uzaktan eğitim almaları verimsiz ve etkisiz olmaktadır.

Bu çerçevede, tüm öğrenciler içinde çok büyük bir yüzde oluşturmayan ve kendilerine ait özel eğitim sınıflarında eğitim alması icap eden otizimli öğrencilerin okulların boş olduğu bu günlerde gereken sağlık tedbirleri alınarak "yüz yüze" eğitime başlamaları faydalı olacaktır. Ayrıca, diğer öğrencilerle aynı sınıfta devam etmesi uygun görülen daha hafif dereceli "kaynaştırma" öğrencilerinin de yine okulların boş olduğu bu günlerde kendilerine gereken destek eğitimlerini yüz yüze almaları hem büyük bir fırsat hem de elzem bir ihtiyaçtır.

Ailelerin vurguladığı diğer bir husus da ergen ve yetişkin otizimli bireylerin pandemi sonucu katmerlenen sorunları. Dünyada yapılan birçok bilimsel araştırma otizimli bireylerin ömür boyu bireysel desteğe ihtiyaç duyduklarını göstermektedir. Örgün öğretim çağından çıkmış olan yetişkin otizimli bireyler için çeşitli ülkelerde sosyal beceri eğitimleri, spor ve iş eğitimi gibi faaliyetleri içeren yoğun bir eğitim programı devam etmektedir. Ülkemizde ise halk eğitim kursları adı altında verilen meslek kursları hiçbir şekilde istihdama yönelik olmadığı gibi yine uygun olmayan fiziki koşullarda yapılmakta ve sadece vakit öldürmeye yaramaktadır.

Pandeminin otizmlı bireylerde kaygı seviyelerindeki artış nedeniyle ciddi öfke nöbetlerine sebep olduğu, bu nöbetlerin ne yazık ki ailelere yönelik şiddete kadar vardığı bilinmektedir. Bu nedenle yetişkin otizmlı bireyler konusunda da acil olarak adımların atılması gerekmektedir.

Bu bağlamda,

- 1) Pandemi öncesinde özel eğitim sınıfına devam eden öğrencilerin kendi öğretmenleri ile "yüz yüze" rutin derslerine başlamaları ve diğer sınıflarda kaynaştırma öğrencisi olarak devam edenlerinin de yine "yüz yüze destek eğitimi" almaları hususunda bir çalışmanız var mıdır?
- 2) Özel eğitim alan öğrenciler için bire bir eğitim miktarını artırma açısından evde yüz yüze eğitim, hafta sonu okulda ek eğitimler gibi telafi edici eğitim modellerini geliştirmeyi düşünüyor musunuz?
- 3) Uygun görülen özel eğitim öğrencileri için bire bir spor faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi için Milli Eğitim Bakanlığı ile Gençlik ve Spor Bakanlığı'nca ortak bir program başlatmayı düşünüyor musunuz?
- 4) Yetişkin otizmlı bireylerin pandemi ile birlikte katmerlenen sorunlarını gidermeye yönelik ne gibi çalışmalar yapmaktasınız?